تشخیص پانکراتیت

- ✓ بررسی های تشخیصی ممکن است شامل آزمایش های خون و ادرار ، اسکن رادیوایزوتوپ ، رادیوگرافی شکم ، سی تی اسکن یا سونوگرافی لوزالمعده و آندوسکوپی باشد.

درمان :

- ✓ درمان پانکراتیت حاد معمولا بستری کردن بیمار در بیمارستان برای تجویز مایعات وریدی ، کنترل درد و استفراغ و اصلاح اختلالات الکترولیت (جبران کمبود کلسیم و منیزیوم) است.
- ✓ جراحی ممکن است در موارد وجود سنگ های صفراوی ، زخم معده سوراخ شده ، یا تخلیه منبع عفونت لازم باشد.
- ✓ درمان پانکراتیت مزمن ممکن است به طور سرپایی با تجویز داروها ، تنظیم رژیم غذایی ، و منع مصرف الکل صورت گیرد.

داروها :

- ✓ مسکن
- ✓ آنزیم های هضم کننده غذا که لوزالمعده آسیب دیده قادر به تولید آنها نیست.
- ✓ آنتی بیوتیک ها ، در صورت بروز عفونت باکتریایی
- ✓ داروهای مهارکننده اسید معده
- ✓ انسولین ، در صورت وجود دیابت

فعالیت :

در پانکراتیت حاد ، استراحت در بستر یا اگر در حالت نشسته راحت تر هستید ، استراحت به حالت نشسته بر روی صندلی توصیه می شود. با برطرف شدن علایم ، فعالیت های طبیعی خود را به تدریج از سر بگیرید. در پانکراتیت مزمن محدودیتی از نظر فعالیت وجود ندارد.

رژیم غذایی :

رژیم کم چربی به صورت وعده های کم حجم و متعدد توصیه می شود. مصرف الکل را به کلی قطع کنید

.سایر نکات

اگر شما یا یکی از اعضای خانواده تان دارای علایم پانکراتیت حاد باشید. در این شرایط به پزشک خود مراجعه نمایید:

بروز موارد زیر در حین یا پس از درمان

- برقان (زردی پوست و چشم ها)
- تب ۳۸.۳ درجه سانتیگراد یا بالاتر
- کاهش وزن مداوم
- علایم کمبود کلسیم نظیر انقباضات عضلانی یا تشنج

منابع:

اصول طب داخلی هاریسون ، بیماری های عفونی (باکتریال)، پرستاری داخلی جراحی برونر سودارث بیماری های تنفسی و تبادلات گازی ۲۰۲۲

- ❖ پاسخگویی به سوالات بعد از ترخیص هر روز به جز ایام تعطیلات ساعت ۱۴ الی ۱۵ : خانم ریحانی ۰۹۱۵۶۴۱۶۸۹۳
- ❖ سامانه نوبت دهی اینترنتی درمانگاه تخصصی و فوق تخصصی : www.Nobat-ihh.nkums.ac.ir
- ❖ شماره تلفن نوبت دهی درمانگاه تخصصی و فوق تخصصی : ۰۵۸-۳۱۵۱۴۲۲۰
- ❖ آدرس سایت آموزش به بیمار بیمارستان جهت کسب اطلاعات بیشتر : www.nkums.ac.ir

مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی امام حسن (ع)

راهنمای خود مراقبتی

دفتر آموزش سلامت بیمارستان امام حسن (ع) بجنورد

تایید کننده :

دکتر مسلم سلطانی فوق تخصص گوارش و کبد

کد محتوا : ۳

گروه هدف : بیماران

بهار ۹۸

بازنگری مجدد : تابستان ۱۴۰۴

پانکراس (لوزالمعده) :

- ✓ غده ای که در زیر معده قرار دارد.
- ✓ در لوزالمعده دو گروه سلول وجود دارد.
- ✓ سلولهای بتا پانکراس هورمون انسولین و گلوکاگون ترشح می کنند که تنظیم کننده قند خون می باشند.
- ✓ سلولهای دیگر آنزیم های لازم برای هضم غذا را تولید می کنند که این آنزیم ها در پانکرانس غیرفعال بوده و در آنجا ذخیره می شوند ، بعد از خوردن غذا به روده کوچک می ریزند و در آنجا فعال می شوند.
- ✓ زمانی که این آنزیم ها به جای اینکه در دوازدهه (قسمت ابتدایی روده کوچک) فعال شوند درداخل بافت پانکراس فعال شوند،شروع به از بین بردن و هضم بافت خود پانکراس کرده که به اصطلاح پانکراتیت یا التهاب پانکراس نامیده می شود.
- ✓ دو نوع التهاب لوزالمعده داریم :
  - ❋ پانکراتیت حاد
  - ❋ پانکراتیت مزمن

در پانکراتیت حاد ، التهاب پانکراس به طور ناگهانی رخ می دهد و معمولا در عرض چند روز با درمان برطرف می شود.

علائم پانکراتیت حاد:

- ✓ درد شکمی شدید
- ✓ استفراغ
- ✓ تورم و نفخ شکم
- ✓ تب
- ✓ درد عضلانی
- ✓ افت فشارخون

علائم پانکراتیت مزمن

- ✓ درد پایدار خفیف تا شدید اغلب پس از خوردن غذا در قسمت فوقانی شکم که گاهی به پشت یا سراسر شکم انتشار دارد.این درد ممکن است حالت مبهم ، سوزشی، مالشی یا خنجری داشته باشد.دوره های درد ممکن است روز ها یا هفته ها به طول بینجامد ولی به ندرت کمتر از یک روز ادامه دارد.
- ✓ یرقان (زردی پوست و چشم ها بطور خفیف گاهی دیده میشود)
- ✓ کاهش وزن سریع

علت پانکراتیت چیست؟

- ✓ بیماریهای کیسه صفرا یا مجار ی صفراوی
- ✓ انسداد مجرای لوزالمعده در اثر سنگ
- ✓ جوشگاه تشکیل شده در اثر التهاب {ورم} یا رشد آهسته سرطان(به ندرت)
- ✓ اسیب شکمی ، ضربه یا جراحی شکم
- ✓ عفونت های ویروسی
- ✓ بالا بوددن چربی های خون
- ✓ تومور ها
- ✓ دارو ها

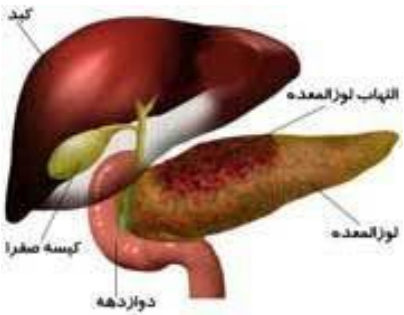

عوامل افزایش دهنده خطر:

- ✓ تغذیه نامناسب
- ✓ چاقی
- ✓ سوء مصرف الکل
- ✓ مصرف داروهایی نظیر داروهای گروه سولفا ، آزاتیوپرین ، کلروتیازید ، کورتون

عواقب مورد انتظار :

پانکراتیت حاد اغلب با مراقبت های ویژه قابل علاج است. درمان عبارتست از دادن استراحت کامل به لوله گوارش و برقراری تغذیه وریدی ، پانکراتیت مزمن ممکن است سال ها باعث حملات مکرر پانکراتیت حاد گردد.

عوارض احتمالی :

- ✓ دیابت شیرین
- ✓ کمبود مزمن کلسیم
- ✓ عفونت ثانویه باکتریایی لوزالمعده
- ✓ خونریزی شدید و تخریب لوزالمعده
- ✓ تشکیل کیست یا آبسه در لوزالمعده